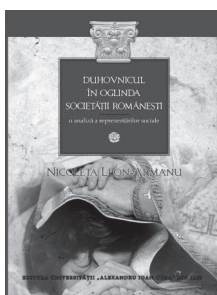

RECENZII

† Nicoleta Leon-Armanu, *Duhovnicul în oglinda societății românești: o analiză a reprezentărilor sociale*, prefată de Pr. conf. univ. dr. Dan Sandu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2021, 416 p.

Volumul de față reprezintă materializarea parcursului doctoral al autoarei, dublu absolventă de Litere (1996) și Psihologie (2003), și este prefată de un duhovnic, la rândul său cadru didactic universitar care și mărturisește, de altfel, dificultatea, chiar riscul scrierii unui cuvânt introductiv aflat „sub semnul subiectivismului: pe de o parte, există tentația idealizării subiectului, pe de alta, riscul criticării procedeelor și procedurilor” (p. 7).

Pr. conf. univ. dr. Dan Sandu vorbește despre săvârșirea unui „act eroic” al creștinului în genunchi la spovedanie, la mărturisire, care reprezintă, psihologic vorbind, o „componentă intimă” și nicidecum una de „vizibilitate socială”, o „călătorie stelară” prin smerenie, „un act liturgic deschis” al tradiției ortodoxe (p. 7). Spovedania implică trei persoane: pe duhovnic, penitent și Hristos, iar „arta duhovnicului constă în capacitatea de a introduce pe credincios în prezența lui Dumnezeu” (p. 8), prezența sa ca „personaj istoric, tradițional, literar, social, adânc împlântat în ființa neamului românesc” (p. 10) fiind de netăgăduit.

Despre cartea doamnei Leon-Armanu, părintele Dan Sandu conchide că „poate fi considerată lucrare de pionierat cu două incontestabile merite: folosirea limbajului filologico-psihologico-teologic în abordarea rolului duhovnicului în societatea românească din perspectivă sociologică, fenomenologică și psihologică, pe de o parte, iar pe de altă parte, creionarea, pe baza unor cercetări personale, cu indici și itemi științifici ai unei realități considerate până recent apanajul Bisericii” (p. 10).

În introducere, autoarea își propune să ofere o imagine a duhovnicului la noi și cu scopul de a înlocui „valori morale cu unele morale